

condendorum ædificiorum amorem implantet. Nec enim solum publicis operibus, urbis ornatus adscribi debet; sed & privatorum excultissima a des eandem illustrant. Quamvis enim & hic certus sit modus adhibendus, Dn. Michael Piccart, *Decad. 12. cap. 4.* Et tamen hæc ratione subditi invitabuntur, vt libenter eo in loco, quo aliquid condiderunt, maneant, & sese multiplicent; atque adeò etiam locum istum, in quo ædificarunt, excolant laboriosè, & defendant. masculè. Bartholomæus Keckerman. *politie. lib. 1. cap. 19. ad fin. fol. 322.* Sunt quoque Ædiles, vel Architecti constituendi, non solum publica qui extruant opera, sed & consilio qui iuvent privatos: hoc enim modo Symmetria (vnicum Urbis decus, haut facile negligitur, opificum callidæ frustrantur machinationes, sumptusque inanes minuuntur. Verum campestrium structurarum magnificentia & ornatus, non facile ferendus est. *Rösthliche Lusthäuser / auff dem Feldt.* Sicque de Florentinis Boterus; *1. Florentini, per riscuotere le ruine di quelle tante loro fabbriche, hanno spesso volte fatti accordi in dignissimi.* Est autem in ædificiis urbanis, maxima habenda ratio incendiorum. Et ita, cum præteritis sæculis, Vesoncioni, ædificia plurima è ligno essent, frequentissima incendia erant. Itaque edicto Gubernatorum sancitum fuit, vt quæcunque restaurarentur, aut de novo ædificia excitarentur, ex quadrato lapide fierent; quod præter utilitatem, maxumam civitati venustatem conciliavit. Chiffletius, *part. 2. Vesoncioni, cap. 70. ad fin.* Quod si commoditas lapidinarum alicubi deest, sufficit, si parietes intercalares, lapide constent. Wann man gemauerte fernerndt machet.

VI. Reliqua, ad Urbium, & Imperiorum interna incrementa, quæ spectant; ex Boterj, & Hippolyti à Collibus, tractatibus hac de re singularibus, peti possunt. Et nempe multum hæc urbibus. conducit aeris salubritas, soli ubertas; si eas alluat flumen, lacus, vel mare; si sint ad vias Regias, vel ad imperij fines sitæ, si Thermarum habeant opportunitatem; si vicinas habeant Metallifodinas. Urbes ita comparatas, commendant, & frequentes ac famosas adhuc magis reddunt, munitiones, Academia, Collegia, vel Bibliothecæ; (Sicque præmium obsidionis fortiter exantlatæ Lugdunum Batavorum, Academiam tulit; & ex Academiis magna emolumenta civibus obvenire solent, Dn. D. Lansius, *de Academiis, sub lit. 1. fol. 38.*) Magnorum Principum Aulæ, vel Dicasteria summa (quemadmodum Tubinga nostra sola fidelis Domino suo, cum cœteræ defecissent omnes; inter alia obtinuit: vt ibi Iudicium dijudicandis Causis Appellationum destinatum, das Fürstliche hofgericht / semper habeatur, Crusius in *Annalibus*) Nobilium & Mercatorum frequentia, opificum omnis generis magna copia, facilis receptus peregrinorum; Cura diligens Annonæ; & optimè constituta politia, &c.

VII. Sanè